2012. március 24–25., hétvége • LXX. évfolyam • 71/2. szám, 20+12 oldal • Budapesti kiadás • 220 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Életbe léphet a lex Guttenberg, ha az államfőt megfosztják a doktori címtől

- Kormánypárti politikusok elhúzódó procedúrát sem tartanak kizártnak.
- A vizsgálat valódi tétje a tudományos címek presztízse. **Az ügy →4**

A FÖLDI ÉLET NYOMAIT SUGÁROZZA A HOLDFÉNY

Tudomány →15

Köztemetés A szegény családok helyett egyre gyakrabban fizet az önkormányzat

Végső búcsú közpénzen

A pécsi temető szociális parcellájában tavaly 152 elhunytat helyeztek örök nyugalomra a város büdzséjéből FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD

Tudósítóinktól

Évről évre több az olyan temetés, amelynek költségét a helyi önkormányzatok kénytelenek állni. A városokban a temetések legfeljebb fél-egy százaléka a köztemetés, az állástalanságtól leginkább sújtott falvakban viszont gyakran a végső búcsúk negyedét-harmadát az önkormányzat finanszírozza. A jelenséget mindenütt a nehezedő megélhetéssel, az eladósodottsággal és a növekvő munkanélküliséggel magyarázzák.

Megkérdeztünk tucatnyi települést a fentiekről. 2009 és 2011 között Debrecenben 147-ről 205-re, Egerben 20-ról 45-re, Győrben 39-ről 49-re, Pécsen 118-ról 152-re, Szekszárdon 45-ről 52-re szaporodott az évente megrendezett köztemetések száma. Találunk olyan települést vagy fővárosi kerületet, ahol ide-oda lengenek az adatok. Ilyen például Budapesten Kőbánya, ahol 2009-ben 187, 2010-ben 240, tavaly pedig 192 esetben volt szükség köztemetésre. Ha azonban tíz évre tekintünk vissza, akkor szinte mindenütt lényegesen több lett az önkormányzat által fizetett temetés.

Ha valakinek nincs fellelhető hozzátartozója, akkor eleve a településre marad a temetés. Ha vannak rokonok, ám ők pénz híján nem tudják vállalni a végső búcsú költségét, akkor megint csak az önkormányzaté ez a feladat. Azt, hogy a rokonok mikor jogosultak a köztemetés kérésére, helyi rendelettel szabályozzák a települések. A hozzátartozók általában akkor kérhetik a köztemetést, ha a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum (28 500 forint) másfél-kétszeresét. Akad település, ahol a köztemetés árát később egy összegben vagy részletekben viszsza kell fizetnie a rokonságnak. Sok helyütt ugyancsak elvárják a köztemetés költségének utólagos megtérítését, ha a halott után maradt örökség erre fedezetet nyújt.

A köztemetések dolgában takarékos városok „titka" a feladatra kiírt sikeres pályázatban rejlik. Szekszárdon például évekig 130-140 ezer forintból gazdálkodtak ki egy köztemetést, ám tavaly egy pályázó elvállalta a munkát 26 ezer forintért, így a város a köztemetéseken évente nagyjából ötmillió forintot spórol meg. A munkanélküliségtől leginkább szorongatott falvakban a legrosszabb a helyzet e téren is. Az 1200 lelkes Baranya megyei Alsószentmártonban – ahol az állástalanság 1990 óta folyamatosan 90 százalék körül mozog – évente 14-15 helybelit búcsúztatnak, s három-négy esetben a falu pénzén történik ez az aktus, a többi temetéshez az önkormányzat 50 ezer forint segélyt biztosít a gyászoló famíliának, emellett a település közmunkásai ássák ki a sírt, s hantolják el a koporsót.

A köztemetések költsége az egyes településeken jelentősen eltér. Szegeden 165 ezer forintból „jön ki" a koporsós, 144 ezerből az urnás végbúcsúztatás. Pécsen 121 ezer a koporsós, 114 ezer a hamvasztásos temetés ára. Kazincbarcikán egyaránt 100 ezer forintba kerül a koporsós és az urnás temetés. Egerben csak urnás köztemetésre van lehetőség, s ott mindössze 40 ezer forint az ilyen végtisztesség ára. Debrecenben még ennél is jóval kevesebből megoldják a köztemetéseket, hisz a koporsós búcsúztatás 30, az urnás 17 ezer forint.

A köztemetéseken leggyakrabban csak a közvetlen rokonok vesznek részt. A hajléktalanok temetését is általában az önkormányzatok rendezik. Ezeken a köztemetéseken nem ritka, hogy egyetlen rokon vagy ismerős sem kíséri el az elhunytat az utolsó útjára. Akad, ahol takarékossági okokból csak urnás köztemetésre van lehetőség (ez alól kivétel, ha bűncselekmény áldozatát kell eltemetni, akkor ugyanis – az esetleges későbbi vizsgálatok miatt – kötelező a koporsós temetés). A nagyobb városok általában egy elkülönített, úgynevezett szociális parcellában vagy urnafalban helyezik el a köztemetéssel búcsúztatott elhunytakat. Pécsett az elhunyt neve és életkora olvasható a kereszten. Ez a két adat szerepel a pécsi köztemetői urnafalon is. Egerben, a Grőber temetőben a volt munkásmozgalmi emlékfal szolgál a köztemetettek nyughelyéül, s ott felirat nélküli nyilvántartási számmal jelölik meg az elhunytakat.

ÖTÖDIK HASÁB

All in

Veszélyes vizekre merészkedett az LMP a népszavazási kezdeményezéssel. Az új szabályozás eleve megnehezítette az egész folyamatot, a csupa Fidesz-delegáltból álló Országos Választási Bizottság és a szintén kormánypártiakkal megpakolt Alkotmánybíróság alaposan megrostálta a kérdéseket. Ha mindez nem lett volna elég, a Lehet Más a Politika annyiban mindenképpen hű a nevéhez, hogy a tagság szinte teljes hiányában kísérli meg összegyűjteni a szükséges 200 ezer aláírást. Egy héttel a határidő előtt még 112 ezer hiányzik, s bár a feladat talán még most sem reménytelen, egyre inkább annak tűnik. Az átengedett kérdések közül eleve csak egy, az általános tankötelezettséget 18 évre visszaállító számít közérthetőnek, a többi jogilag sokkal bonyolultabb. Nyilvánvaló, hogy az emberek egy része bármit aláírna, amivel kifejezheti tiltakozását a jobboldali kurzussal szemben, ám az is éppoly nyilvánvaló, hogy a polgárok egy másik része ódzkodik személyes adatait adni a hatalmat irritáló akcióhoz. Kik vannak többen, a dühösek vagy a megfélemlítettek?

További gond, hogy az LMP a párt nélkül maradt választókra számítva kínosan távol tartotta magát a baloldali ellenzéktől – majd éppen munkajogi kérdésekben szeretne népszavazást szervezni. Van értelme csodálkozni, hogy nem talál szövetségesekre? Pedig az is egyre érezhetőbb, hogy az ellenzéktől összefogást vár a tábora. Meglehet, az LMP-nek nem is volt más választása, mint kockáztatni, mert a ciklus feléhez közeledve képtelen volt elérni kitűzött céljait: nemhogy nem lett az ellenzék legerősebb pártja, de az is kérdéses, bejut-e a következő Országgyűlésbe.

Most betolja a zsetonjait az asztal közepére. Még egy hét. All in. *(A szerk.)*

Vélemény

Teadélután

Friss Róbert elszégyellte magát, mert nem neki jutott először eszébe a nemzeti emlékezet bizottság létrehozása. →11

Barátunk, a medvesajt

Megyesi Gusztáv a piaci tojásárak és Barroso elnök viszonyán elmélkedik. →11

Csodafalu? Munkafalu? Mintafalu? Önellátó vagy termelő település? Csak keresgetjük a szavakat a magyar–román határ mentén fekvő Rozsály jellemzésére. **Hétvége →6–7**

Dacból és egy új politikai kurzusra várva nem kérnek állami nyugdíjat

Az egykori BÉT-elnök sem lép ki a magánnyugdíjpénztárból, mert nem szeretné, hogy az Orbán-kormány eltőzsdézze a megtakarításait, amit később sem bízna politikusokra. →9

ÁLOMNAK TŰNIK AZ AFGÁN BÉKE

Évi nyolc-kilencmilliárd forintba kerül az afgán újjáépítést segítő magyar szerepvállalás, amely várhatóan 2014 őszéig tart. A helyiek attól félnek, hogy a világ ismét magára hagyja majd országukat, ahogy az egykor a szovjetek kivonulását követően történt. →7

FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD

9 770133 175067 12071